

Sygn. akt III AUa 740/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Bożena Grubba (spr.)
Sędziowie:	SSA Aleksandra Urban SSA Maciej Piankowski
Protokolant:	stażysta Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2014 r. w Gdańsku

sprawy Z. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość renty

na skutek apelacji Z. M.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 listopada 2012 r., sygn. akt IV U 694/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 740/13

UZASADNIENIE

W dniu 17 lipca 2012 r. Z. M. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 11 czerwca 2012 r. stanowiącej wykonanie wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2012 r., mocą której ZUS wznowił Z. M. wypłatę renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 lutego 2009 r. do 31 grudnia 2012 r., wyrównując jej wysokość za okres od 1 lutego 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. oraz od 1 czerwca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. w kwocie 13.003,41 zł po potrąceniu pobranego zasiłku dla bezrobotnych - 3.406,00 zł, podatku - 937 zł i składki zdrowotnej - 863,77 zł. Z. M. w odwołaniu wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez orzeczenie, iż w okresie od 1 maja 2010 r. do 31 maja 2012 r. wyrównanie powinno być wyliczone, jako różnica między wysokością renty rodzinnej dla dwóch osób a wysokością renty, która przysługiwałaby jednej uprawnionej osobie (5%).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 16 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 18 listopada 1998 r. przyznał Z. M. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 października 1998 r. Następnie organ rentowy przyznał wnioskodawczyni rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 listopada 2000 r. do 31 stycznia 2009 r.

Decyzją z dnia 18 marca 2009 r. pozwany odmówił przywrócenia ubezpieczonej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, z uwagi na orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS, która orzekła, iż Z. M. nie jest niezdolna do pracy. Od powyższej decyzji wnioskodawczyni odwołała się do Sądu Okręgowego we Włocławku (IV U 496/09), który oddalił odwołanie. Na skutek złożonej apelacji Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił zaskarżony wyrok przyznając Z. M. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 lutego 2009 r. do 31 grudnia 2012 r.

Od dnia 27 marca 2009 r. odwołująca została zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy we W. z prawem do zasiłku od 4 kwietnia 2009 r.

W okresie od 1 maja 2010 r. do 31 maja 2012 r. Z. M. była uprawniona do 1/2 renty rodzinnej. Połowa renty rodzinnej była wyższa od renty inwalidzkiej. W dniu 23 maja 2012 r. ubezpieczona złożyła wniosek o podjęcie wypłaty renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W związku z brakiem możliwości zbiegu obu tych świadczeń od 1 czerwca 2012 r. ubezpieczonej nie przysługiwała renta rodzinna.

Decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wznowił wypłatę renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy Z. M. od 1 lutego 2009 r., tj. od daty ustalonej wyrokiem Sądu, do 31 grudnia 2012 r., wyrównując jej wysokość za okres od 1 lutego 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. oraz od 1 czerwca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. w kwocie 13.003,41 zł po potrąceniu pobranego zasiłku dla bezrobotnych - 3.406,00 zł, podatku - 937 zł i składki zdrowotnej - 863,77 zł.

Rozważając zasadność roszczenia wnioskodawczyni, Sąd zważył, iż wykonując prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2012 r. (sygn. akt III AUa 265/11) organ rentowy ustalił wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy począwszy od dnia 1 lutego 2009 r. Kwotę wyrównania ustalił w następujący sposób: 2/2009 r. - 756,44 zł x 1 = 756,44 zł, 3/2009 r.-2/2010 r. - 802,58 zł x 12 = 9630,96 zł, 3/2010 r.- 4/2010 r. - 839,66 zł x 2 = 1679,32 zł, 6/2012 r. - 936,69 zł x 1 = 936,69 zł, Razem: 13.003,41 zł.

Z powyższej kwoty wyrównania dokonano refundacji zasiłku dla bezrobotnych wypłaconego Z. M. przez Powiatowy Urząd Pracy we W. za okres od 4 kwietnia 2009 r. do 3 października 2009 r. - 3406,00 zł (13.003,41 zł - 3406,00 zł = 9597,41 zł brutto).

Ponieważ w okresie od dnia 1 maja 2010 r. do dnia 31 maja 2012 r. Z. M. była uprawniona do części renty rodzinnej po zmarłym mężu, to przyznana wyrokiem Sądu Apelacyjnego renta z tytułu niezdolności do pracy spowodowała u wnioskodawczyni wystąpienie zbiegu prawa do 2 świadczeń.

Ustalając kwotę wyrównania decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r. organ rentowy, zgodnie z zasadą wynikającą z art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS przyjął, że w okresie od dnia 1 maja 2010 r. do dnia 31 maja 2012 r. zainteresowanej przysługiwała część renty rodzinnej, jako świadczenia wyższego i tym samym wyrównanie (rozliczenie) renty z tytułu niezdolności do pracy za ten okres nie przysuguje.

Mając na uwadze powyższe Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

O kosztach sądowych Sąd nie orzekał, albowiem w myśl art. 36 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, stosowanego a contrario, nie pobiera się żadnej opłaty od odwołania strony do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, a z kolei w myśl art. 98 przywołanej ustawy w toku postępowania w sprawach z zakresu

ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi definitywnie, a nie tylko tymczasowo, Skarb Państwa. Oznacza to, że brak jest podstaw do obciążania tymi wydatkami którejkolwiek ze stron postępowania.

Apelację od wyroku wywiodła wnioskodawczyni wnosząc o jego uchylenie.

Wnioskodawczyni podniosła, że nie zgadza się ze sposobem wykonania przez pozwanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2012 r. Wyjaśniła, że w jej ocenie błędnym było zaliczenie połowy renty rodzinnej, jako równoważnika wyrównania należnej jej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Dodała, że podział renty na dwie osoby powstał z inicjatywy ZUS, albowiem ona z taką prośbą nie występowała. Wyjaśniła, że dopisała się do renty rodzinnej w maju 2010 r. tylko ze względu na ubezpieczenie zdrowotne, nie mając wiedzy, czym to skutkuje. Zaznaczyła, że ZUS nie poinformował ją o wynikających z powyższego konsekwencjach.

W piśmie z dnia 3 marca 2013 r. wnioskodawczyni doprecyzowała swoją apelację wskazując, iż jej zastrzeżenie dotyczy niewypłacenia przez ZUS renty z tytułu niezdolności do pracy za okres 2 lat tj. od 1 maja 2010 r. do 30 maja 2012 r. Zaznaczyła, że ZUS zaliczył połowę kwoty renty rodzinnej, jako wyrównanie należnej jej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, co w jej ocenie jest działaniem niesprawiedliwym.

Uzasadniając swoje stanowisko skarżąca wskazała, iż ZUS nie poinformował jej, że dopisując się do renty rodzinnej może stracić świadczenie z tytułu renty chorobowej, ponieważ świadczenia nie mogą się dublować. Podział renty rodzinnej na dwie osoby powstał z inicjatywy pozwanego. ZUS sam zadecydował o podziale renty na dwie osoby, zamiast wypłacać jedną podwyższoną o 5 %. Podkreśliła, że w wyniku decyzji ZUS straciła około 15.000 zł. W związku powyższym czuje się bardzo poszkodowana.

Skarżąca podała, iż zgadza się z tym, że nie można pobierać jednocześnie dwóch świadczeń, jednak w jej przypadku tak nie jest. To, że połowa renty rodzinnej jest wyższa niż przysługująca jej renta z tytułu niezdolności do pracy nie oznacza, że chce otrzymywać dwa świadczenia.

Wobec powyższego ubezpieczona wniosła o wypłacenie należnej jej kwoty renty z tytułu niezdolności do pracy za okres od 1 maja 2010 r. do 31 maja 2012 r. pomniejszonej o kwotę wypłaconej w tym samym okresie 5 % renty rodzinnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień

w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji Sąd Odwoławczy oceniając, jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, opubl. OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji, w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego, Z. M. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 października 1998 r. Następnie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczyni rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 listopada 2000 r. do 31 stycznia 2009 r. Od dnia 27 marca 2009 r. odwołująca została zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy we W. z prawem do zasiłku od 4 kwietnia 2009 r.

Kolejną decyzją z dnia 18 marca 2009 r. pozwany odmówił przywrócenia ubezpieczonej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Ubezpieczona zaskarżyła niniejszą decyzję do Sądu Okręgowego we Włocławku, który oddalił odwołanie. W wyniku złożonej przez Z. M. apelacji Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił zaskarżony wyrok

i przyznał skarżącej prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 lutego 2009 r. do 31 grudnia 2012 r.

W dniu 19 maja 2010 r. wnioskodawczyni wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o zmianę liczby osób uprawnionych do renty rodzinnej po W. M.. Decyzją z dnia 28 maja 2010 r. organ rentowy uwzględnił wniosek ubezpieczonej i przyznał jej prawo do renty rodzinnej na stałe.

Następnie, w dniu 23 maja 2012 r. ubezpieczona wystąpiła do pozwanego z wnioskiem o podjęcie wypłaty renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i decyzją z dnia 11 czerwca 2012 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wznowił wypłatę niniejszego świadczenia począwszy od 1 lutego 2009 r., tj. od daty ustalonej wyrokiem Sądu, wyrównując jego wysokość za okres od 1 lutego 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. oraz od 1 czerwca 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. Jednocześnie pozwany zaznaczył, że w okresie od dnia 1 maja 2010 r. do dnia 31 maja 2012 r. ubezpieczona była uprawniona do dwóch świadczeń, tj. części renty rodzinnej po zmarłym mężu oraz renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe, kierując się zasadą wynikającą z art. art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. z 2009 r. Dz. U. nr 153, poz. 1227 ze zm.), organ rentowy przyjął że w okresie od dnia 1 maja 2010 r. do dnia 31 maja 2012 r. Z. M. przysługiwała część renty rodzinnej, jako świadczenia wyższego. W konsekwencji powyższego, pozwany uznał, że wnioskodawczyni nie jest uprawniona do rozliczenia renty z tytułu niezdolności do pracy za wskazany wyżej okres. Tożsame stanowisko - w zakresie zasad obowiązujących przy zbiegu uprawnień do więcej niż jednego świadczenia - zajął Sąd Najwyższy - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w wyroku z dnia 27 kwietnia 2004 r.(II UK 292/2003, LexPolonica nr 371578, OSNP 2005/1 poz. 10), wyjaśniając, że w razie zbiegu uprawnień do emerytury (względnie renty z tytułu niezdolności do pracy) oraz do renty rodzinnej, przysługuje tylko jedno świadczenie - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego (art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin - tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 9 poz. 87 ze zm. w związku z art. 95 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 ze zm.).

Wobec tak dokonanych ustaleń, Sąd Apelacyjny uznał, że stanowisko zaprezentowane przez ubezpieczoną w apelacji nie jest zasadne i na mocy art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

SSA Bożena Grubba SSA Maciej Piankowski SSA Aleksandra Urban